

KALJO LEPIK

70

Kaljo Lepik sündis 17. novembril 1930. aastal Valgamaal Helme vallas talupidaja lasterikkas perekonnas. Kooliteed alustas Patküla 7-kl. koolis, jätkas Tõrva Keskkoolis ning 1956. aastal lõpetas Tartu ülikooli ajaloo-keeleteaduskonna loogika ja psühholoogia osakonna. Peale ülikooli lõpetamist asus Kaljo Lepik tööle ülikooli raamatukokku algul raamatukoguhoidjana, hiljem teenindusosakonna juhatajana. Küllap sai esimene töökoht südamelähedaseks, sest peatselt asus K. Lepik jälle õppima, seekord töö kõrvalt raamatukogundust ja bibliograafiat — diplom on aastast 1962.

Teenindusosakonna juhatajana töötas K. Lepik 1992. aastani, 1992. aastast kuni pensionile jäämiseni 2000. a. veebruaris hoiuosakonna vanemraamatukoguhoidjana.

Iga lugeja, kes on külastanud Tartu ülikooli raamatukogu, tunneb seda rahulikku, heatahtlikku ja abivalmis meest, kes on talle lugejakaardi välja kirjutanud või soovitud raamatu ulatanud. See, mida raamatukogu teenindustöötajalt nõuab kutse-eeetika, on Kaljo Lepiku olemusest lihtsalt lahutamatu.

Lisaks teenindustööle on K. Lepik tegelnud ka teadustööga (näit. artikkel “K. Marxi ja F. Engelsi teoste haruldased väljaanded TRÜ Teaduslikus Raamatukogus”) ja esinenud paljudel raamatukogu teaduskonverentsidel teenindusküsimisi puudutavate ettekannetega.

Ta on kolleeg, kelle arvamust küsitakse ja hinnatakse.

Kaljo Lepik on väga mõistev isa oma kahele täiskasvanud lapsele ja hoolitsev vanaisa.

Kulla Jentson

RUTH MICHELSON

70

Ülikooli raamatukogu rahvale on väga tuttav sõnapaar *Ruth ja Estica*. See on nii olnud ligi kümme aastat, kuigi Ruth ise on raamatukoguga seotud palju kauem — pool sajandit!

Ruth Michelson (neiuna Jõks, 1954. a-st Parmas, 1970. a-st Michelson) sündis jõululaupäeval, 24. detsembril 1930. aastal Pärnus linnaaedniku peres. 1938–1944 õppis Petseri algkoolis, 1944–1949 Rápina keskkoolis, mille lõpetamise järel asus mittestatsionaarsena Tartu ülikooli. Ruthi esimene töökoht oli Suure-Veerksu

algkoolis, mille juhataja ta oli a. 1949–1951. Tartu ülikooli diplomi eesti filoloogia alal sai ta 1955. aastal.

Töö ülikooli raamatukogus Toomemäel algas juba stuudiumi ajal, 13. nov. 1951. a. See tee kulges aste-astmelt tõusujoones: raamatukoguhoidja (1951–1954), vanemraamatukoguhoidja (1954–1955), bibliograaf (1955–1958), lugemissaalide juhataja (1958–1961). Aastad 1961–1965 kulusid aspirantuuris, uurimisobjektiks Tartu ülikooli raamatukogu ajalugu 19. sajandi II poolel ja 20. sajandi algul, mis nõudis tohutu hulga arhiivmaterjalide läbi vaatamist ja ainestiku kogumist. Seejärel (1965–1971) oli ta fondide osakonna juhataja, pearaamatukoguhoidja. Sellel ametikohal töötas ta välja teatmefondi paigutussüsteemi lugemissaali jaoks jms.

1958–1967 oli Ruth ka õppeülesande täitja eesti kirjanduse ja rahvaluule kateedri juures, lugedes ilukirjanduse bibliograafia erikursust raamatukogunduse ja bibliograafia üliõpilastele ja juhendades nende diplomitöid ning praktikume.

Tükiks ajaks (1971–1991) katkes töö ülikooli raamatukogus. Ta leidis teenistust Tartu Linna Keskraamatukogus, hiljem ülikooli elektroluminestsentsi ja pooljuhtide laboratooriumis, kus tema ülesannete hulka kuulusid tegelemine erialainformatsiooniga ja teaduspublikatsioonide korraldamine.

Ruthi uus aeg raamatukogus algas 1. märtsil 1991, 1. sept. asus ta juhatama vastloodud *Estica* sektorit. Ta kutsuti tagasi väärtuslikku *Estica* kogu jätkama ja korda seadma, et see lugejaile kättesaadavamaks teha.

Olenemata Ruthi plaanidest ja entusiastmist, tegutsemine kavandatud mahus ja ulatuses ei täitunud, olukord ja tingimused raamatukogus hakkasid pidevalt ja kardinaalselt muutuma. Millegipärast ei suutnud *Estica* sektor kõita noori töötajaid, ka kogu üksikasjaliku avamise vajalikkuses leidis kahtlejaid. Arvati, et sisuliselt sügava liigitusega märksõnakataloogi koostamine on liialt kallis ja liiga palju aega nõudev. Midagi peaks ka teadlasele uurimiseks jääma! Ületanud teenistusaja vanusepiiri, vabastatigi Ruth ametist 15. juunist 2000. Tartu Ülikooli väike medal, teenekate töötajate vastuvõtt ülikooli rektori juures ja austusavaldus raamatukogu 198. aastapäeval on tänuks tehtu eest. Lahendamata jäi *Estica* korraldamise saatus!

Ruth on olnud sügavuti mineja igas raamatukogutöö valdkonnas. Eriliselt on ta kiindunud ülikooli raamatukogu ajalukku. Südamelähedasim on olnud kogude komplekteerimine ja järelkomplekteerimine (eriti *Estica*, vana venekeelne perioodika). Teaduskonverentsidel kõlanud ettekanded ja ülikooli toimetistes avaldatu on selle tõestuseks: “J. Zmigrodski fond TRÜ Teaduslikus Raamatukogus” (1962), “Tartu ülikooli raamatukogu nõukogu tegevus XIX sajandil ja XX sajandi algul” (1968), “Perioodiliste väljaannete komplekteerimine Tartu ülikooli raamatukogus XIX sajandi teisel poolel ja XX sajandi algul (kuni 1917. a.)” (1968), “Publikatsioonide vahetamine Tartu ülikoolis XIX sajandi teisel poolel ja XX sajandi algul” (1969). Tehtut kroonib magistriskraad raamatukogunduse alal. Mahuka töö “Tartu Ülikooli Raamatukogu fondide kujunemine XIX sajandi teisel poolel ja XX sajandi algul (kuni 1917)” kaitses ta Tallinna Pedagoogikaülikooli infoteaduste osakonnas 22. detsembril 1993. a.

Ka järgnevate aastate ettekanded on tihedalt seotud otseste tööprobleemide ja raamatukogu varadega: “Valulaps *Estonica* — kuhu nüüd?” (1995), “Ülikooli raamatukogu komplekteerimine eelarve kammitsais (19. saj. lõpp, 20. saj. algus)” (1996), “*Estica/Baltica* kontseptsioonist” (1997), “Raamatuost ja raamatuannetus Tartu ülikooli raamatukogus

1865–1917” (2000) ja “Raamatukoguhoidja Wolfgang Schlüter ehk raamatukogust sada aastat tagasi” käesolevas aastaraamatus. Raamatukogu ajaloost ja isikuist räägib Ruth nii nagu oluks ta ise toonaste figuuride seas. Raske on mõtteiski temaga kaasa minna...

Ruth armastab korda ja ilu. Tal on eriliselt hoolitsetud kodu ja kaunis aed Elvas. Teda inspireerib hea raamat, hea muusika, hea seltskond, hea kohv ... Ruthil on kena tütar ja tütrepere, kus kasvab väikemees, vanaema silmaterana. Ruth on oma tegevuses järjekindel ja visa, kuid temas on ka midagi salapärast.

Maare Kümnik, Rein Saukas

50. sünnipäev

tuletõrjehnik **MARE LUHA** — 4. veebruar
majahoidja **FELIKS JÜRMAN** — 2. mai

60. sünnipäev

komandant **EVE PENTSA** — 16. august

70. sünnipäev

uksehoidja **AINO ANTISOV** — 3. juuni
elektrik-automaatik **ARNO PENTSA** — 26. juuli